

ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ
ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΒΗΤΗ
Α΄ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΙΔΩΝ «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΔΡΥΜΑ ΙΑΤΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 18 Νοεμβρίου 2015

Από κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου αποτελεί το στρες!

Ιδιαίτερα όταν **υπερβαίνει κάποια όρια**, είναι σε θέση να **πυροδοτήσει μεταβολές που προάγουν την εμφάνιση σοβαρών νοσημάτων**, όπως **μεταβολικές διαταραχές, παχυσαρκία, καρδιαγγειακές παθήσεις** κτλ.

Αυτά επιβεβαιώνει το **μεγάλο Ερευνητικό Πρόγραμμα «ΘΑΛΗΣ - Ε.Κ.Π.Α - Μοριακοί Μηχανισμοί και Κλινικές Επιπτώσεις των Δράσεων του Υποδοχέα των Γλυκοκορτικοειδών» (MIS: 377204)**, που ολοκληρώνει στο τέλος Νοεμβρίου 2015 το **Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Μεταβολισμού & Διαβήτη της Α΄ Παιδιατρικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής** του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.), Νοσοκομείο Παιδών «**Η Αγία Σοφία**», σε **συνεργασία με το Εργαστήριο Ενδοκρινολογίας & Μεταβολισμού του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών**.

Το Πρόγραμμα, που αποτελεί **«καθρέφτη» της διεθνούς επιστημονικής πρωτοπορίας** στην οποία φέρνει τη **χώρα μας** με το **πολυβραβευμένο ερευνητικό της έργο η Α΄ Παιδιατρική Κλινική**, διεξάγεται από το **2011** και εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»**, του **Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων. Φορέας διαχείρισης του Προγράμματος είναι ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Πανεπιστημίου Αθηνών**, με τη **συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - ΕΚΤ)** και των **πόρων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013)**.

Αντικείμενο μελέτης του «ΘΑΛΗΣ» αποτελούν οι **μοριακοί μηχανισμοί και οι κλινικές επιπτώσεις της αντίστασης των ιστών στα γλυκοκορτικοειδή**, όπως συμβαίνει στην **Πρωτοπαθή Γενικευμένη Αντίσταση στα Γλυκοκορτικοειδή**, ή αλλιώς, στο **«Σύνδρομο Χρούσος»**.

Τα παραπάνω τόνισαν σήμερα σε **συνέντευξη τύπου** ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος, Καθηγητής Παιδιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθυντής της Α΄ Παιδιατρικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών **κ. Γεώργιος Χρούσος** και η Συντονίστρια Ερευνήτρια, Αν. Καθηγήτρια Παιδιατρικής - Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών **κ. Ευαγγελία Χαρμανδάρη**.

Όπως υπογράμμισαν οι ειδικοί επιστήμονες, για την **αντιμετώπιση της διαταραχής της γενικής ισορροπίας του σώματος (ομοιόσταση)** από κάποιο **στρεσογόνο ερέθισμα** και την

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ
ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΒΗΤΗ
Α΄ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΙΔΩΝ «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΔΡΥΜΑ ΙΑΤΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

επαναφορά του στην πρότερη φυσιολογική κατάσταση, ενεργοποιείται ένα **ειδικό σύστημα άμυνας**, στο οποίο **σημαντικό ρόλο** διαδραματίζουν τα **γλυκοκορτικοειδή**.

Αυτά αποτελούν **στεροειδείς ορμόνες** (π.χ. κορτιζόλη) που ρυθμίζουν ένα **ευρύ φάσμα φυσιολογικών λειτουργιών απαραίτητων** για τη **ζωή**, π.χ. την **αύξηση**, την **ανάπτυξη**, την **αναπαραγωγή**, καθώς και τις **λειτουργίες του ανοσοποιητικού**, του **κεντρικού νευρικού** και του **καρδιομεταβολικού συστήματος**.

Ποσοστό περίπου **20%** των **γονιδίων** που εκφράζονται στα **λευκοκύτταρα** του ανθρώπου **ρυθμίζονται θετικά ή αρνητικά** από τα **γλυκοκορτικοειδή**, επεσήμαναν οι ομιλητές. Σε **φαρμακολογικές δόσεις**, οι ορμόνες αυτές έχουν **ισχυρές αντιφλεγμονώδεις, ανοσοκατασταλτικές και αποπτωτικές δράσεις**, λόγω των οποίων αντιπροσωπεύουν **μια από τις σημαντικότερες κατηγορίες θεραπευτικών σκευασμάτων** που χορηγούνται σε **εκατομμύρια ασθενών** ετησίως για τη **θεραπεία φλεγμονωδών, αλλεργικών, αυτοάνοσων και λεμφοϋπερπλαστικών ασθενειών**.

Τα **γλυκοκορτικοειδή ασκούν τη δράση** τους **δια μέσου του ειδικού υποδοχέα** τους (GR), ο οποίος στον άνθρωπο έχει **δύο κύριες ισομορφές**, τις **hGRα και hGRβ**. Ο υποδοχέας **hGRα αντιπροσωπεύει τον κλασικό υποδοχέα** των γλυκοκορτικοειδών, που δρα σαν **ορμονοεξαρτώμενος μεταγραφικός παράγοντας** και **διαμεσολαβεί τις γενωμικές δράσεις** των γλυκοκορτικοειδών, ενώ ο **hGRβ δε συνδέεται με γλυκοκορτικοειδή και ασκεί επικρατούσα αρνητική δράση** στον hGRα.

Επιπλέον, ο υποδοχέας **hGR αλληλεπιδρά με πολλούς παράγοντες**, συμπεριλαμβανομένου και του **Gas5 (growth arrest-specific 5)**, ενός **μη-κωδικοποιού RNA με αυξημένη έκφραση σε κύτταρα που έχουν έλλειψη θρεπτικών συστατικών ή που δεν έχουν ικανότητα διαίρεσης**.

Οι μελέτες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του «ΘΑΛΗΣ», **διευκρινίζουν περαιτέρω τους μοριακούς μηχανισμούς δράσης** των γλυκοκορτικοειδών και **βοηθούν στην κατανόηση των παθοφυσιολογικών μεταβολών** που παρατηρούνται σε **ασθενείς με διαταραχές της ευαισθησίας των ιστών στα γλυκοκορτικοειδή**.

Για παράδειγμα, **μεταλλάξεις του γονιδίου του υποδοχέα των γλυκοκορτικοειδών οδηγούν σε διαταραχή της μεταγωγής του σήματος** των γλυκοκορτικοειδών και σε **Πρωτοπαθή Γενικευμένη Αντίσταση στα Γλυκοκορτικοειδή**, ένα **σύνδρομο που περιγράφηκε για πρώτη φορά πριν 30 - 35 χρόνια** από τον **Καθηγητή κ. Γεώργιο Χρούσο**, μελετήθηκε **εκτενώς από τον ίδιο και τους συνεργάτες του και πήρε το όνομά του (Σύνδρομο Χρούσος)**.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ